

ZÁSoby A DOBYVÁNIE NIEKTORÝCH SUROVÍN VO SVETE**ŽELEZO**

ZSSR – novoobjavené ložiská:

- a) Na Ukrajine v blízkosti Kremenchuku so zásobami okolo 1000 mil. ton. Možnosť dobývať čiastočne povrchove. Ložisko má rudy krivojrožského typu.
- b) V Kazachstane, v blízkosti železničnej trate, ktorou sa dopravujú suroviny do hutníckeho kombinátu v Karakande. Ložisko s možnosťou povrchového dobývania, má zásoby okolo 100 mil. ton rudy s obsahom Fe okolo 54 %.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/8) (Bý)

SVÉDSKO – v severnom Švédsku neďaleko KIRUNY boli objavené dve nové ložiská železných rúd. Jedno z nich má okolo 250 mil. ton magnetitovej a hematitovej rudy so zanedbateľným obsahom fosforu. Ložiská sú v hĺbke okolo 400–500 m pod zemou.

(Przeglad geologiczny 1969/10) (Bý)

ZSSR – Kurská magnetická anomália

Kurskú magnetickú anomáliu objavil v roku 1784 V. P. Inochodcev. Väčšie prieskumné práce započali sa až po Októbrovej revolúcii pod vedením P. P. Lazareva v roku 1919. Prvé železité kvarcify navrtali sa v roku 1923. Prvé ložisko bohatých železných rúd (Lebediňskoje) bolo objavené v roku 1931 a preskúmané v rokoch 1934 až 1937. Ďalšie prieskumné práce pokračovali po skončení druhej svetovej vojny od roku 1947. Od roku 1949, kedy sa objavilo ďalšie ložisko (Michajlovskoje), bol objavený a preskúmaný celý rad obrovských ložísk bohatých rúd i železitých kvarcítov. Ku koncu roku 1968 bolo známych okolo 19 veľkých ložísk v troch oblastiach: Belgorodská oblasť, (najznámejšie ložiská bohatých rúd: Lebediňskoje, Jakovlevskoje, Gostiševskoje, Boľše-Troickoje, Malichovo-Ščebelinskoje. Ďalšie ložiská železitých kvarcítov: Lebediňskoje, Stojlenskoje, Korobkovskoje a ďalšie). Kurská oblasť (najznámejšie ložiská: Michajlovskoje, Kurbahinskoje, Dičňanskoje-Reuteckoje). Orlovská oblasť (ložisko Novojaltinskoje). Ku koncu roku 1969 bolo evidovaných zásob $B+C_1+C_2$ bohatých rúd viac ako 26.151 mil. ton (obsahy železa od 52,9 % do 61,5 %, v priemere okolo 55–56 % Fe) z čoho v priemyselných kategóriách cca 20 % zásob. Železité kvarcify, evidované $B+C_1+C_2$ 15.503 mil. ton a 15.800 mil. ton zásob prognózných (obsah Fe od 32,1 % do 38,8 %, v priemere okolo 34 % Fe). Odhadujú sa ďalšie zásoby prognózne bohatých rúd nad 11 miliard ton, pričom doterajšia preskúmanosť celej KMA je len okolo 21 %. Toho času pracujú už tri veľké povrchové lomy a jedna veľkobaňa (podzemné dobývanie). Kde sa v roku 1968 vyťažilo už 13 mil. ton rudy. Projektujú sa a sú vo výstavbe ďalšie niekoľké veľkolomy a banské závody.

(Razvedka i ochrana neдр, 1969/2) (Bý)

MED

CHILE—TOQUEPALA. Zrudnenie objavené v roku 1930. Ložisko začalo sa otvárať v roku 1956, ťažba sa započala v roku 1960. Dnes sa dobýva denne 40 tis. ton rudy s obsahom 1,3–1,5 % Cu. Ročná produkcia 140 000 ton medi, 1000 ton molybdénového koncentráту. Meď sa spracováva až na čistotu 99,96 %.

(Zeitschrift für angew. Geologie, 1969/1) (Bý)

KONGO (Kinshasa) — bol daný do prevádzky povrchový lom a úpravňa na ložisku KAMOTO (neďaleko KOLWEŽÍ v KATANGE), ktorá spracováva mesačne 150 Kt medenej rudy. Výstavba závodu, ktorý patrí k jednému z najväčších na svete, trvala 3 roky; investičný náklad nad 17 mil. dolárov. Závod patrí konžskej spoločnosti GECOMIN, ktorá takto zvyšuje produkciu medi ročne na 350 000 ton v roku 1969.

(Przeglad geologiczny 1969/4) (Bý)

FILIPÍNY — začalo sa dobývať ložisko KENNON, ktoré má 12. mil. ton zásob s priemerným obsahom 0,65 % Cu. Denná ťažba 1500 ton.

(Przeglad geologiczny 1969/6) (Bý)

ZAMBIA — prevzala dňom 11. 8. 1969 až 51 % účastín dvoch bankých spoločností na dobývanie medi a to: Anglo-American Corp. a Rvan Selection Trust. Tieto spoločnosti kontrolovali prakticky celú produkciu medi v krajine, ktorá v ťažbe medi je na 3. mieste na svete: po USA a ZSSR. Zambijský meďonosný pruh má šírku okolo 60 km a dĺžku 170 km. Je pokračovaním medených ložísk z Katangy. V roku 1968 Zambia vyrobila 750 000 ton koncentrátov medi a 551 000 ton čistej medi. Zisky boli okolo 311 mil. libier šterlingov.

(Przeglad geologiczny 1969/11) (Bý)

ZLATO

IRAN — v oblasti MOUTEH MAHALAT, 190 km severovýchodne od Isfahanu, otvorí sa zlatonosné ložisko, ktoré má okolo dvoch mil. ton zásob pri obsahu 7 g/t zlata.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/6) (Bý)

ZSSR — v uloženinách rieky Prut ako aj v jej prítokoch a potokoch, juhovýchodná časť ukrajinských Karpát, sovietski geológovia našli indicie zlata. Obsahy zlata sa miestami pohybujú až niekoľko gramov na tonu. Vyhľadávacie práce ďalej pokračujú.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/9) (Bý)

JUHOAFRICKÁ REPUBLIKA. V roku 1968 bolo v prevádzke 48 bankých závodov na dobývanie zlata. Tieto závody vyrobili celkom 956,7 t zlata. To znamená viacej o 2,6 % oproti roku 1967. Veľký vzrast výroby zlata sa očakáva v roku 1972, kedy by mali prísť do prevádzky nové závody, ktoré sa toho času budujú. Predpokladaný investičný náklad okolo 20 mil. dolárov.

(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

CHRÓM

IRAN – ťažba na ložisku FARAB za rok dosahuje okolo 6000 t Cr₂O₃. Ťažba v najbližších rokoch sa má zvýšiť na 10 000 ton. Zásoby na ložisku sa odhadujú na 1,7 mil. ton pri obsahu 40–50 % Cr₂O₃.

(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

ALBÁNIA – v roku 1966 a 1967 boli objavené nové ložiská chromitov v rájónoch BULQVIZA, BATER a MATI. Ročná ťažba chromitu dosiahla v Albánii 40 000 ton ročne.

(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

ORTUŤ

Svetová produkcia ortuti v roku 1967 bola 8556 ton. Výroba v Španielsku 2450 ton. V roku 1968 pohybovala sa výroba ortuti okolo 9500 ton.

(Przeglad geologiczny 1969/2) (Bý)

USA – v roku 1968 výroba surovej ortuti vzrástla o 8 % oproti roku 1967.

ANTIMON

Svetová ťažba v kapitalistických krajinách v rokoch 1966–1968 mala nasledujúci vývoj a rozčlenenie (v tis. ton kovu):

	1966	1967	1968
Celkom	35,3	36,2	36,2
Juhoafrická republika	11,3	12,4	12,8
Bolívia	10,7	11,3	11,5
Mexico	3,3	2,8	2,4
Maroko	1,6	1,9	1,7
Turecko	1,7	1,4	1,6
Thaisko	1,1	1,1	1,0
USA	0,8	0,8	0,8
Peru	0,7	0,6	0,7
Austrália	0,6	0,6	0,6
Rakúsko	0,6	0,6	0,6
Kanada	0,6	0,6	0,6

Najdôležitejší výrobcovia boli: Juhoafrická republika, Bolívia, Mexico, Maroko a Turecko. Na tieto krajiny pripadá okolo 78 % celej výroby kapitalistických krajín.

Ložiská Juhoafrickej republiky sú hlavne v severovýchodnom Transwale. Tamajšie rudy obsahujú 5 až 10 % Sb.

Bolívijské ložiská patria k najväčším na svete. Je to celkom 100 ložísk, hlavne v oblastiach TUPIS a CHALATA. Rudy majú obsah od 5–11 % Sb.

V Mexicu sa dobývalo okolo 50 ložísk antínomu, z ktorých najväčšie sú SAN JOSE, TLACHIPIACHO, EL-OLTOR. Rudy majú obsah od 2–15 % Sb.

V USA najväčšie ložisko je SUNSHINE (IDAHO). Ruda obsahuje 0,2–0,5 % Sb.

(Przeglad geologiczny 1969/9) (Bý)

TANTAL

KANADA – v roku 1966 bolo objavené ložisko v BERNIK–LACKE, ktoré obsahuje okolo 4800 ton zásob tantalitu, priemerný obsah 0,24 % Ta_2O_5 .
(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

KONGO–KINSHASA – objavené značné zásoby ložísk tantalitu, ktoré majú v priemere okolo 5,5 % Ta_2O_5 .

(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

WOLFRAM

TURECKO – v roku 1967 objavené ložisko wolframových rúd v rajóne ULU-DAR–NILCZOR. Ložisko má zásoby 700 000 ton, priemerný obsah 0,25 % WO_3 .

(Przeglad geologiczny 1969/8) (Bý)

TITAN

KANADA – zaujíma vo výrobe TiO_2 druhé miesto v kapitalistickom svete. Ťažba a výroba illmenitových koncentrátov, predovšetkým v provincii QUEBEC, v oblastiach Aelard-Lacke a Sant-Erban. V roku 1967 okolo 10 327 ton TiO_2 . Hodnota 2 069 000 kanadských dolárov.

(Przeglad geologiczny 1969/4) (Bý)

INDIA – predpokladá sa zvýšenie ťažby illmenitových pieskov v oblasti RATNAGIRI. Piesky obsahujú 52–54 % TiO_2

(Przeglad geologiczny 1969/5) (Bý)

LÍTIUM

USA – koncom roku 1968 objavené v BESSEMER CITY v Severnej Karolíne ložisko spodumenu. Ložisko bude sa dobývať povrchove. Predpokladaná ťažba 1100 ton rudy ako vsádzka do úpravne na koncentrát lítia. Predpokladané zásoby na 75 rokov ťažby.

(Przeglad geologiczny 1969/5) (Bý)

TELÚR

Americký banský úrad oznámil, že výroba telúru v kapitalistických krajinách bola v roku 1965 152 ton a v roku 1966 151 ton. Podiel USA na výrobe bol 58 %. Cena telúru na kapitalistických trhoch o čistote 99,7 % sa pohybuje okolo 13 dolárov/kg, o čistote 99,99 % 23–31 dol./kg, o čistote 99,999 % od 43–61 dol./kg.

(Przeglad geologiczny 1969/1) (Bý)

NERUDY – BAUXITY

Svetové zásoby bauxitu – odhad 1967

Krajina	Zásoby v mil. ton
Francúzsko	50 – 75
Juhoslávia	60 – 200
Maďarsko	100 – 150
Grécko	50 – 75
USA	35 – 45
Jamaika	600 – 1000
Surivam	180 – 200
Guayana	50 – 80
Guinea	1000 – 1200
Ghana	200 – 290
Austrália	1500 – 2700
Spolu	3993 – 6310

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/4) (Bý)

JUHOSLÁVIA – v roku 1963 započali sa prvé vyhľadávacie práce na bauxity v Juhoslávii. Boli objavené početnejšie ložiská. Väčšina z nich leží v južnom a strednom Slovinsku. Geneticky sú viazané na zvetrávacie procesy karbonátov. Stratigraficky sú viazané na nasledujúce horizonty: medzi anisom a ladinom, medzi ladinom a karnom; v jure medzi spodným a vrchným kimmeridgeom, v Turone, v Senone; v paleocénnych Cosina-bridliciach a v oligocénnych vápencoch. Najrozšírenejšie a najmocnejšie sú karnské bauxity. Oligocénne ložiská majú dobrú kvalitu ale sú rozmerove malé.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/6) (Bý)

FOSFÁTY

FÍNSKO – neďaleko SAVUKOSKI (Laponsko) bolo objavené dôležité ložisko apatitu. Odhadnuté zásoby 25 mil. ton, obsah okolo 11 % P_2O_5 .

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/3) (Bý)

KOLUMBIA – v roku 1967 v LA CASCAJERA (Departement Boyacá) započala sa podzemná ťažba fosforitového ložiska. Ložisko má mocnosť okolo 2,8 m, priemerný obsah 14 % P_2O_5 . Odhadnuté zásoby 4 mil. ton. Denná ťažba 70 ton sa môže zvýšiť na 500 ton.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/3) (Bý)

ŽILNÝ KREMEŇ

POLSKO – v rokoch 1965 až 1968 bolo objavené a preskúmané ložisko žilného kremeňa Olešna Podgorska (severné svahy Krkonôš). Ložisko je viazané na tektonickú zónu v styku rulového komplexu Jizerských hôr so sedimen-

tárnym súvrstvím Kačavských hôr. Kremeň vznikol metazomatickým nahradením horrín v tektonickej zóne kremeňom. Ložisko má smerný rozsah okolo 120 m s úklonom 80° k severu. Maximálna mocnosť v strede šošovky okolo 30 m, priemer 10–15 m. Kremeň je hrubozrný, mliečny temer úplne bez vtrúsenín iných minerálov, na povrchu puklín záteky limonitu. Surový kremeň má okolo: 70 g/t Fe₂O₃, 50 g/t TiO₂, 60 g/t Al₂O₃. Úpravou a čistením dosahuje sa čistota, ktorá je analogická s čistotou brazílskeho horského krištálu.

(Przeglad geologiczny 1969/11) (Bý)

ROZNE

SÍRA – vývoj cien surovín v Nemeckej spolkovvej republike franco hranica v dolároch za 1 tonu
(franco hranica v dolároch za 1 tonu)

	síra	pyrit
1963	24,2	12,9
1964	25,3	13,2
1965	31,1	15,8
1966	43,1	20,7
1967	45,3	21,2
1968	47,3	17,5

(Przeglad geologiczny 1969/2) (Bý)

JUHOSLÁVIA – ťažba hlavných surovín v kt v roku 1966:

čierne uhlie	1133,0
hnedé uhlie	10.079,0
medená ruda	5.624,0
olovnato-zinkové rudy	2.439,0
železná ruda	2.493,0
mangánové rudy	8,6
chrómové rudy	54,2
antimonové rudy	117,3
strieborné rudy	272,3
bauxit	1.887,0
ropa	2.222,1

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/4) (Bý)

AZBEST – MAGNEZIT

JUHOSLÁVIA – Ložiskový revír KAPAONIK v Srbsku.

Ultrabazický masív pri KAPAONIKU, v srbskej časti Juhoslávie, obsahuje azbestové a magnezitové ložiská. Ložiská sú viazané na trefohorný tektonický

system. Sú známe dve fázy serpentinizácie; prvá menej intenzívna, druhá intenzívnejšia.

Všetky azbestové ložiská sú bezprostredne viazané so staršou fázou trefohorného vulkanizmu dacitoandezitov. Azbest vznikol hydrotermálnou subvulkanickou činnosťou.

Pri magnezitoch rozoznávame dva ložiskové typy: Žilné magnezity a hydrotermálne-sedimentárne magnezity. Magnezitové žily sa nachádzajú v štyroch mineralizovaných zónach serpentinizovaného aridotitu. Najdôležitejšie magnezitové ložisko v Juhoslávii je BELA STENA. Žily sú spodno až strednomiocénového veku.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/6) (Bý)

AUSTRÁLIA – v roku 1970 bude dané do ťažby ložisko azbestu BARRABE (severne od Sydney), ktorého zásoby sú vypočítané na 20 mil. ton. Prieskum ložiska trval 4 roky prevažne vrtnými prácami.

(Przegląd geologiczny 1969/6) (Bý)

MAURETÁNIA – ložisko vzácných zemín.

Pri BOU NAGA, cca 350 km východne od NOUVAKCHOTT bude sa dobývať ložisko vzácných zemín. Počíta sa so získaním viac ako 1000 ton ročne suroviny s obsahom od 3–5 % Y_2O_3 , okrem iných dôležitých prímiesí.

(Zeitschrift für angew. Geologie 1969/7) (Bý)